

2021 წელი

პერიოდი

სიღნაღის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

18

პროგრამული კოდი

მალხაზ სიფრაშვილი

საფინანსო-საბიუჯეტო
სამსახურის უფროსი

ხელმოწერა

მალხაზ ბეგიაშვილი

მუნიციპალიტეტის მერი

ხელმოწერა

დანართი N1

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ქ. სიღნაღი, დავით აღმაშენებლის მ. №2; 599855600; signagifin@ymail.com
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	240417223
	ორგანიზაციული ფორმა	მხარჯავი დაწესებულება
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი და საკუთარი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2021წ. 01.01.2021 - 31.12.2021
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ა(ა)იპ - კომუნალური 1 440 394 592 2. ა(ა)იპ - სიღნაღის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო (სახელოვნებო) სკოლების გაერთიანება 440 388 135 3. ა(ა)იპ - სიღნაღის მუნიციპალიტეტის კულტურისა და ხელოვნების ცენტრი 240 419 720 4. ა(ა)იპ - სიღნაღის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი სააღმზრდელო დაწესებულება 240 418 712 5. ა(ა)იპ - სიღნაღის მუნიციპალიტეტის კულტურისა და ხელოვნების ცენტრი 240 418 730 6. ა(ა)იპ სიღნაღის მუნიციპალიტეტის უფასო სასადილო 440 395 555 7. ა(ა)იპ - სიღნაღის მუნიციპალიტეტის სკოლისგარეშე დაწესებულების- მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლი 240 418 703 8. სიღნაღის მუნიციპალიტეტის კომპლექსური სასპორტო სკოლა 440 391 568 9. ა(ა)იპ - სიღნაღის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ცენტრი 440 388 689 10. სიღნაღის მუნიციპალიტეტი
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის პროექტის მომზადება, განხილვა დამტკიცება, შესრულება; 2. მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ქონების მართვა და განკარგვა; 3. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის კეთილმოწყობა და შესაბამისი საინჟინრო ინფრასტრუქტურის განვითარება; 4. ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების შექმნა და მათი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა .....
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	599855600; signagifin@ymail.com

ხელმოწერა

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის

უფროსი:

მიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა

უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის

არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი						
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწიხი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		8,589,200	8,589,200	9,324,122	109%
002	გრანტები		15,284,547	15,284,547	14,776,157	97%
003	სხვა შემოსავლები		464,900	464,900	764,999	165%
004	არაფინანსური აქტივების კლება		2,100,900	2,100,900	1,220,845	58%
005	ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	0%
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	0%
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		26,439,547	26,439,547	26,086,123	428%
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		7,655,700	5,160,600	5,044,367	98%
009	საქონელი და მომსახურება		2,682,309	3,144,330	2,602,489	83%
010	პროცენტი		125,135	125,135	121,735	97%
011	სუბსიდიები		112,500	112,500	102,990	92%
012	გრანტები		81,874	81,874	16,133	20%
013	სოციალური დახმარება		730,633	730,633	611,277	84%
014	სხვა ხარჯები		1,497,039	1,497,039	815,532	54%
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		16,338,531	18,371,610	10,519,638	57%
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		226,095	226,095	225,999	100%
017	ვალდებულებების კლება		29,449,815	29,449,815	20,060,161	68%
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		-	-	9,095,507	496%
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21	-	-	-	-

* მითითებულ შენიშვნაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით

ხელმოწერა

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი:
 შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა
 უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის
 არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

(Handwritten signature)

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება									
საანგარიშგებო პერიოდი									
სტრიქონის კოდი	დასახელება	ენიშვნა	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დევიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი			
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	საბიუჯეტო სახსრები
001	საწყისი ნაშთი		-	71,647,101	53,240	71,700,341			
002	სადრიცხო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-	-	-	-			
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-	-	-	-			
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	71,647,101	53,240	71,700,341			
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება									
005	დამფუძნებლების შენატანები		-	-	-	-			
006	პერიოდის ნამეტი/დევიციტი		-	14,812,735	(511,947)	14,300,788			
007	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-			
008	საბოლოო ნაშთი		-	86,459,836	(458,707)	86,001,129			

წინა საანგარიშგებო პერიოდი									
სტრიქონის კოდი	დასახელება	ენიშვნა	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დევიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი			
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	საბიუჯეტო სახსრები
001	საწყისი ნაშთი		-	63,319,738	18,710	63,338,449			
002	სადრიცხო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-	8,049,250	-	8,049,250			
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-	15	-	15			
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	71,369,003	18,710	71,387,714			
005	წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება		-	278,097	34,529	312,627			
006	დამფუძნებლების შენატანები		-	-	-	-			
007	პერიოდის ნამეტი/დევიციტი		-	278,097	34,529	312,627			
008	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-			
008	საბოლოო ნაშთი		-	71,647,101	53,240	71,700,341			

* მითითებულ შენიშვნაში აისახება კვანძის ცვლილებების შესახებ აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი:
 შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ები)
 (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ხელმოწერა

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შემიღმა*	სამართლები პერიოდის ბრუნვა		წინა სამართლები პერიოდის ბრუნვა
			სამართლები	არასამართლები	
	შემოსავლები				
001	საგადასახადო შემოსავლები	514 ა	9,324,122	-	9,324,122
002	სოფილური შემოსავლები	514 A1	-	-	-
003	შემოსავლები სამკვირი, ჯარისკითხი და საკრწელები	514 ბ	169,373	-	169,373
004	შემოსავლები წარმართები	514 ბ	15,311,143	-	15,311,143
005	შემოსავლები ქარე ტრანსპორტით, რომე	514 ბ	167,237	-	167,237
006	შემოსავლები შიდა ტრანსპორტით	514 ბ	-	-	-
007	შემოსავლები ხაველითი ობიექტებიდან გარდა პროცენტისა და ცხველადანი აქტივების გამოყენიდან მალეული შემოსავლები	515	312,433	162,040	474,474
008	გაბეჯადანი აქტივების გაყიდვები	515 517 ა **	-	-	-
009	სამრეგებო შემოსავლები	515 ბ	1,210,845	-	1,210,845
010	საქმეო (უფლები) მოთხოვნების/კალდას	515 ბ	131,547	-	131,547
011	სხვადასხვა შემოსავლები	515 ბ	-	-	-
012	სულ შემოსავლები		26,636,790	162,040	26,798,740
	ხარჯები				
013	შირისი ანაზღაურება	517 ა	5,044,572	135,141	5,179,713
014	საქმედი და მომსახურება	517 ბ	2,625,095	538,846	3,163,941
015	გაბეჯება, ქარე ტრანსპორტის, სხვა ხარე	517 ბ 517 ბ 517 ბ	1,122,659	-	1,122,659
016	შიდა ტრანსპორტით ხარჯები	517 ბ	-	-	-
017	ცხვითა და ამორტისა	517 ბ	2,272,304	-	2,272,304
018	სოფილური დასახურება/სარეგულირებელი	517 ბ	637,601	-	637,601
019	გაბეჯადანი არაფინანსური აქტივები	515 ბ 517 ა **	-	-	-
020	სამრეგებო ხარჯები (ფინანსური ხარე)	517 ბ	121,735	-	121,735
021	საქმეო (უფლები) მოთხოვნების/კალდას	515 ბ	-	-	-
022	სხვადასხვა ხარჯები	518	-	-	-
023	სულ ხარჯები		11,823,965	673,987	12,497,952
024	პერიოდის ბრუნვა (დენიციტი)		14,812,735	(511,947)	14,300,788
	სულ				11,640,468
	სულ				7,355,365
	სულ				169,310
	სულ				10,223,160
	სულ				67,225
	სულ				266,374
	სულ				866,797
	სულ				47,642
	სულ				-
	სულ				-
	სულ				-
	სულ				11,640,468
	სულ				6,877,125
	სულ				2,104,737
	სულ				1,832,307
	სულ				-
	სულ				2,267,429
	სულ				510,353
	სულ				-
	სულ				138,168
	სულ				-
	სულ				-
	სულ				11,629,318
	სულ				310,350

* მითითებული შემოსებები არსებზე ფინანსური შედეგების ამტარებების ბუ
 ** არსებზე წამყვანი აქტივების გამოყენიდან მიღებულ შემოსავლები

(Handwritten signature)
 სიგისის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე
 შიგა პოლიტიკით განაზღვრული
 სხვა უფლებამოსილი პირები (სხვის
 არსებობის შემთხვევაში)
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი

სულ: 11,640,468

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	
			საბოუჯატო სახსრები	არასაბოუჯატო სახსრები	საბოუჯატო სახსრები	არასაბოუჯატო სახსრები
წმინდა ფულადი სახსრები საბანკო საკონტო			24865278	162040	25027318	17701503
001	შეღებულ თანხები	N19	9324122	0	9324122	7355365
002	გადასახადები		0	0	0	0
003	სურათლოერი შენახანები		14776157	0	14776157	9839031
004	გრანტები		232060	0	232060	161912
005	შეზღვევითი საკონტო		131547	0	131547	47642
006	მ.შ. პრივილეჯი		189156	162040	351197	108460
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		169373	0	169373	169310
008	საწვდები, სურათები და ჯარიმები		172527	0	172527	67225
009	სხვა შემოსევები		1882	0	1882	0
010	დარიბი კაპიტალი თანხები		9314523	161649	9476172	7388103
011	გაყვით თანხები		1619470	135141	1754561	19322
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		1423527	26508	1450034	1023840
013	მომწოდებლისათვის გადახდილი თანხები და მომსახურებისათვის		4728872	0	4728872	3894024
014	გრანტები და სუბსიდიები		605438	0	605438	500413
015	სოციალური დამხრება		121735	0	121735	138168
016	გადახდილი პროცენტი		815532	0	815532	207770
017	სხვა ხარჯები (გაყვით, გაყვით)		15550755	392	15551146	10313201
018	წმინდა ფულადი სახსრები საბანკო საკონტო	N20				3906
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საკონტო						
019	მორთავი აქტივების შესყიდვა		10519638	0	10519638	9624995
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		0	0	0	0
021	სხვა არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		0	0	0	0
022	ინვესტიციების (წლიური) შესყიდვა		0	0	0	0
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		0	0	0	0
024	გაყვით სესხები		0	0	0	0
025	სხვა არამატერიალური აქტივების ზრდა		1220845	0	1220845	866757
026	მორთავი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		0	0	0	0
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		0	0	0	0
028	სხვა არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		0	0	0	0
029	ინვესტიციების (წლიური) გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		0	0	0	0
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		0	0	0	0
031	ფინანსური თვარებიდან მიღებული მორთავი თანხები		0	0	0	0
032	სესხების დაფარების მიღებული თანხები		0	0	0	0
033	სხვა არამატერიალური აქტივების კლება		0	0	0	0
034	წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საკონტო		-9298793	0	-9298793	-8758238
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საკონტო						
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული თანხები		0	0	0	0
035	მთავრობის თვალყურის გამომგებთან მიღებული თანხები		0	0	0	0
036	უცხოურ ქალაქში ფასიანი ქაღალდების გამოგებთან მიღებული თანხები		0	0	0	0
037	სხვა მსესხები თანხებიდან მიღებული თანხები		0	0	0	0
038	მოკლევადიანი მთავრობის ფასიანი ქაღალდების გამოგებთან მიღებული თანხები (დაფარვა)		0	0	0	0
039	სამთავრობო ინვესტიციების გამოგებთან მიღებული თანხები (დაფარვა)		0	0	0	0
040	უცხოურ ქალაქში ფასიანი ქაღალდების გამოგებთან მიღებული თანხები (დაფარვა)		0	0	0	0
041	ფინანსური თვარებიდან მიღებული მორთავი თანხები (დაფარვა)		225999	0	225999	208675
042	სხვა მსესხები თანხებიდან მიღებული თანხები (დაფარვა)		0	0	0	0
043	გადახდილი თანხები დიპლომატიური ხარჯებისთვის		0	0	0	0
044	გადახდილი თანხები დიპლომატიური ხარჯებისთვის		0	0	0	0
045	გადახდილი თანხები დიპლომატიური ხარჯებისთვის		0	0	0	0
046	სარეზერვო ფონდი		0	0	0	0
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საკონტო		-225999	0	-225999	-208675
048	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემოტრება)		6025962	392	6026354	1346287
049	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის		3069546	22632	3092177	1723258
050	ზაზისის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები		3069546	22632	3092177	1723258
051	ზაზისის საგარეო ანგარიშები		0	0	0	0
052	3 თვემდე ვადიანი დიპლომატიური		0	0	0	0
053	კურსით სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)		0	0	0	0
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის		9095507	23023	9118530	3069546
						22632
						3092177

055	ბაზონის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები საარაჩი და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	9095507	23023	9118530	3069546	22632	3092177
056	ბაზონის სავალუტო ანგარიშები	0	0	0	0	0	0
057	3 თვეზე მეტი ვადით დეპოზიტები	0	0	0	0	0	0

* ფონმა იქცევა ერთეულის მერ, რომელიც პირდაპირ ფულადი სახსრების მართვისა და კონტროლს
 ** მითითებულ შემთხვევებში არსებზე ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშების მუდმივად დაკრძალვის შემთხვევაში ინფორმაცია

საფინანსო-სამართლებრივი სამსახურის უფროსი:
 შიდა კოლონიათა განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირები (სხვის
 არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

[Handwritten signature]

ხელმოწერა

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები			
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-0000			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:	9,118,530	3,092,177
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები	9,095,507	3,069,546
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	23,023	22,632
070	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში * 1-11-1100	-	-
090	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში * 1-11-2100	-	-
100	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-1000	9,118,530	3,092,177
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
110	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
120	ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში * 1-11-1200	-	-
130	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში * 1-11-2420	-	-
	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები			
140	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
150	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
160	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
170	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
180	სულ ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-
190	სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	9,118,530	3,092,177

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები							
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის			წინა საანგარიშგებო პერიოდის		
		მთლიანი საბალანსო დირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები	საბალანსო დირებულება	მთლიანი საბალანსო დირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები	საბალანსო დირებულება
მიმდინარე ინვესტიციები							
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი 1-12-2000	-	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი 1-12-3000	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა 1-12-4000	-	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები 1-12-9000	-	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები							
070	სასაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-1000	-	-	-	-	-	-
080	გადასახადებიდან მისაღები თანხები *1-13-2000	-	-	-	-	-	-
090	საშემოსავლო გადასახადი 1-13-2100	-	-	-	-	-	-
100	მოგების გადასახადი 1-13-2200	-	-	-	-	-	-
110	ქონების გადასახადი 1-13-2300	-	-	-	-	-	-
120	დღგ 1-13-2400	-	-	-	-	-	-
130	სააქციზო გადასახადი 1-13-2500	-	-	-	-	-	-
140	იმპორტის გადასახადი 1-13-2600	-	-	-	-	-	-
150	სხვა გადასახადები 1-13-2700	-	-	-	-	-	-
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში 1-13-3000	-	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000	-	-	-	-	-	-
180	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	-	-	-	-	-	-
190	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	22,763	-	22,763	-	-	-
200	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-	-	-
210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-	-	-
220	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000	1,274	-	1,274	10,000	-	10,000
230	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-13-9500	-	-	-	-	-	-
240	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	24,037	-	24,037	10,000	-	10,000

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბალანსო დირებულება			
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
მიმდინარე ინვესტიციები					
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები **					
070	საბაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-
090	სამემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-
100	მოგების გადასახადი	-	-	-	-
110	ქონების გადასახადი	-	-	-	-
120	დღგ	-	-	-	-
130	სააქციზო გადასახადი	-	-	-	-
140	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-
150	სხვა გადასახადები	-	-	-	-
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში 1-13-3000	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000	-	-	-	-
180	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	-	-	-	-
190	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	-	123,277	100,514	22,763
200	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-
210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-
220	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000	10,000	173,801	182,527	1,274
230	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-13-9500	-	-	-	-
240	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	10,000	297,078	283,041	24,037

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები						
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნების ანარიცხები				
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ზარალი/საექვო და უიმედო მოთხოვნების ზარალი	უკუგატარებით წარმოქმნილი ლი შემოსავალი	აქტივების რეკლასიფიცირების ას მიღებული ან ანულირებული	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
მიმდინარე ინვესტიციები						
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები						
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
090	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-	-
100	მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-
110	ქონების გადასახადი	-	-	-	-	-
120	დღგ	-	-	-	-	-
130	სააქციზო გადასახადი	-	-	-	-	-
140	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-
150	სხვა გადასახადები	-	-	-	-	-
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში 1-13-3000	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000	-	-	-	-	-
180	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	-	-	-	-	-
190	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	-	-	-	-	-
200	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-	-
210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-	-
220	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000	-	-	-	-	-
230	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-13-9500	-	-	-	-	-
240	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	-	-	-	-	-

საადრიცხო პოლიტიკები:

- ა) მიმდინარე ინვესტიციები განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის და წინა საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით
- ბ)

შენიშვნა N3 მატერიალური მარაგები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		ღირებულება *	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	332,294	-	332,294	332,294	-	332,294
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	104,748	-	104,748	67,558	-	67,558
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	-	-	-	1,275	-	1,275
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	104,748	-	104,748	66,283	-	66,283
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-
130	სულ	437,042	-	437,042	399,852	-	399,852

სტრიქონის კოდი	მატერიალური მარაგების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება						
			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ავანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**	სხვა მიღებებით***
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	332,294	-	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	67,558	-	1,222,498	530,322	1,286	-	-	-
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	1,275	-	48,613	-	1,286	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	66,283	-	1,173,886	530,322	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	399,852	-	1,222,498	530,322	1,286	-	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება					
		საწყისი ნაშთი	წლის ღირებულების შემცირების ხარჯები ****	წლის ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავალი *****	გასვლისას ანულირებული	მიღებული აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანულირებული (ა/ა)
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	-	-	-	-	-	-
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-
130	სულ	0	-	-	-	-	-

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები*			
სტრუქტურის კოდი	დასახელება*	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	წინასწარი გადახდები 1-15-1000	792,855	1,386,595
020	წინასწარი გადახდები საქონელი 1-15-1100	-	-
	წინასწარი გადახდები მომსახურება 1-15-1100	23,568	24,675
030	წინასწარი გადახდები არაფინანსური აქტივებისათვის 1-15-1200	711,401	1,361,919
040	წინასწარ გადახდილი სხვა ხარჯები 1-15-1300	57,886	-
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით 1-15-2000	-	-
060	ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-15-3000	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-15-4000	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით 1-15-5000	-	-
090	სულ	792,855	1,386,595

* აისახება 1-15-0000 ანგარიშებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები სააღრიცხვო პოლიტიკები:

შენიშვნა N5 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები							
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება
010	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები 1-21-0000	-	-	-	-	-	-
020	კრედიტები და სესხები (საბოლოო დაფარვის თარიღამდე დარჩენილია ერთ წელზე მეტი) 1-21-1000	-	-	-	-	-	0
030	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში 1-21-2000	-	-	-	-	-	-
040	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები 1-21-3000	-	-	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები 1-21-4000	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	სულ	სესხები (დაფარვის თარიღამდე დარჩენილია ერთ	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანები და
მთლიანი ნაშთი						
010	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
020	ზრდა	-	-	-	-	-
030	მ შ კურსთაშორის სხვაობით	-	-	-	-	-
040	რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან (მიმდინარე) ფინანსურ აქტივებად	-	-	-	-	-
050	სხვა *	-	-	-	-	-
060	კლება	-	-	-	-	-
070	საკასო	-	-	-	-	-
080	მ შ კურსთაშორის სხვაობით	-	-	-	-	-
090	რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან (მიმდინარე) ფინანსურ აქტივებად	-	-	-	-	-
100	სხვა *	-	-	-	-	-
110	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნის ანარიცხი						
120	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
130	ზრდა	-	-	-	-	-
140	რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან (მიმდინარე) ფინანსურ აქტივებად	-	-	-	-	-
150	კლება	-	-	-	-	-
160	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება						
170	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	0	-	-	-	-
180	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	0	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით
010	გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება ფინანსური	-	-
020	სულ მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში	-	-
030	ფინანსური იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამინდური ღირებულება	-	-
040	გამომუშავებული ფინანსური შემოსავალი	-	-

შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები									
დასახელება		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვტა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვტა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000	75,583,940	1,855,245	-	73,728,694	62,740,018	-	-	62,740,018
020	საცხოვრებელი სახლები 1-22-1100	169,236	1,533	-	167,703	169,236	-	-	169,236
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	21,610,990	270,471	-	21,340,519	21,417,616	-	-	21,417,616
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	50,202,072	1,583,241	-	48,618,832	37,551,525	-	-	37,551,525
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	3,601,641	-	-	3,601,641	3,601,641	-	-	3,601,641
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000	2,501,033	417,058	-	2,083,975	2,301,243	-	-	2,301,243
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	1,186,698	198,943	-	987,755	1,181,544	-	-	1,181,544
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	1,314,335	218,116	-	1,096,220	1,119,699	-	-	1,119,699
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა 1-22-2210	926,058	168,582	-	757,476	856,584	-	-	856,584
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	388,277	49,533	-	338,744	263,115	-	-	263,115
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები 1-22-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	78,084,973	2,272,304	-	75,812,669	65,041,261	-	-	65,041,261

სტრიქონის კოდი	ძირითადი აქტივების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება						
			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ავანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000	62,740,018	747,497	110,239	-	-	-	-	11,986,185
020	საცხოვრებელი სახლები 1-22-1100	169,236	-	-	-	-	-	-	-
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	21,417,616	34,400	110,239	-	-	-	-	48,735
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	37,551,525	713,097	0	-	-	-	-	11,937,450
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	3,601,641	-	-	-	-	-	-	-
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000	2,301,243	-	192,976	-	4,664	2,150	-	-
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	1,181,544	-	490	-	4,664	-	-	-
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	1,119,699	-	192,486	-	-	2,150	-	-
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა 1-22-2210	856,584	-	69,474	-	-	-	-	-
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	263,115	-	123,012	-	-	2,150	-	-
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები 1-22-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	65,041,261	747,497	303,216	-	4,664	2,150	-	11,986,185

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საწყისი ნაშთი	ძირითადი აქტივების დაგროვილი ცვტა				საბოლოო ნაშთი	საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი ****
			წლის ცვტის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული (-)	მიღებული დაგროვილი ცვტა (+)	აქტივების რეკლასიფიცირების ას მიღებული ან ანულირებული (+/-)			
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000	-	1,855,245	-	-	-	1,855,245	-	
020	საცხოვრებელი სახლები 1-22-1100	-	1,533	-	-	-	1,533	-	
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	-	270,471	-	-	-	270,471	-	
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	-	1,583,241	-	-	-	1,583,241	-	
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	
060	მიწა 1-22-1500	-	-	-	-	-	-	-	
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000	-	417,058	-	-	-	417,058	-	
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	-	198,943	-	-	-	198,943	-	
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	-	218,116	-	-	-	218,116	-	
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა 1-22-2210	-	168,582	-	-	-	168,582	-	
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	-	49,533	-	-	-	49,533	-	
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები 1-22-3000	-	-	-	-	-	-	-	
140	სულ	-	2,272,304	-	-	-	2,272,304	-	

მენიშვნა N8 არამატერიალური აქტივები									
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000									
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	-	-	-	-	0	-	-	-
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	0	-	-	-	0	-	-	-
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები 1-24-0000									
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები 1-24-2100	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	0
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები 1-24-2120	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	-	-	-
140	გუდვილი 1-24-2200	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	არამატერიალური აქტივების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება							გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ავანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის აღსანიშნავი	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**	სხვა მიღებებით***	გაყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის აღსანიშნავი	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით**	
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000																
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები																
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
140	გუდვილი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

არამატერიალური აქტივების დაგროვილი ამორტიზაცია	არამატერიალური აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი
--	--

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საწყისი ნაშთი	წლის ამორტიზაციის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი ამორტიზაცია	აქტივების რეკლასიფიკაციის მიღებული ანულისირება	საბოლოო ნაშთი	საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი ****	წლის გაუფასურების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	აქტივების რეკლასიფიკაციის მიღებული ანულისირება	საბოლოო ნაშთი
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000														
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები														
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
140	გუდვილი	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0

ცხრილი 3 **** განმარტებული გაუფასურების ზარალის ან გაუფასურების ზარალის უკუგატარების მიზეზები
 ცხრილი 2 * იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის
 ცხრილი 2 **აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები, რაც შეეხება
 ცხრილი 2 ***აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების

საადრინცხო პოლიტიკები:

- ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში არამატერიალური აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება.
- ბ) არამატერიალურ აქტივებს ამორტიზაცია წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხ;
- გ) ამორტიზაციის დარიცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების ვალები

შენიშვნა N9 შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები	
ხელშეკრულების #1 დასახელება და აღწერილობა	ფინანსური ვალდებულების მოდელი

სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღწერილობა	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
010		-	-	-	-	-	-	-	-
020		-	-	-	-	-	-	-	-
030		-	-	-	-	-	-	-	-
040		-	-	-	-	-	-	-	-
050		-	-	-	-	-	-	-	-
060		-	-	-	-	-	-	-	-
070		-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი								
სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილებები	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	მიღებები (შეძენები, დამატებები)	0	-	-	-	-	-	-
030	აქტივების სხვა კლასების რეკლასიფიკაცია	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივის გაუმჯობესება (განახლება)	-	-	-	-	-	-	-
050	გასვლა (განკარგვა)	0	-	-	-	-	-	-
060	აქტივების სხვა კლასებად რეკლასიფიკაცია	-	-	-	-	-	-	-
070	სხვა შემცირება*	-	-	-	-	-	-	-
080	საბოლოო ნაშთი	0	-	0	-	-	-	-

შენიშვნა N9 შეღავათიანი მომსახურების მეთანხმებები								
საანგარიშგებო პერიოდი								
სტრიქონის კოდი	დაგროვილი ცვტა/ამორტიზაცია	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	წლის ხარჯი (ანარიცხები)	-	-	-	-	-	-	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივების სხვა კლასებზე ტრანსფერისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	0	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი								
სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	წლის ხარჯი (ანარიცხები) (უკუგატარება) **	-	-	-	-	-	-	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივების სხვა კლასებზე ტრანსფერისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	მიმდინარე ვალდებულებები (რომელიც შუადის მოკლევადიან ნასესხებ თანხებში)	საწყისი ნაშთი	შემცირება				საბოლოო ნაშთი
			ძირითადი თანხის გადახდა	დაფინანსების ხარჯი	მომსახურების ხარჯი	სულ	
010	შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	0
020	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	-	-	-	-	-	-
030	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	-	-	-	-	-	-
040	გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
050	შეღავათიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
060	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	-	-	-	-	-	-
070	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N10 ფინანსური იჯარით აქტივები და ვალდებულებები									
სტრიქონის კოდი	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
010		-	-	-	0	-	-	-	-
020		-	-	-	-	-	-	-	-
030		-	-	-	-	-	-	-	-
040		-	-	-	-	-	-	-	-
050		-	-	-	-	-	-	-	-
060		-	-	-	-	-	-	-	-
070		-	-	-	-	-	-	-	-
080		-	-	-	-	-	-	-	-
090		-	-	-	-	-	-	-	-
100		-	-	-	-	-	-	-	-
110		-	-	-	-	-	-	-	-
120		-	-	-	-	-	-	-	-
130		-	-	-	-	-	-	-	-
140		-	-	-	-	-	-	-	-
150		-	-	-	-	-	-	-	-
160		-	-	-	-	-	-	-	-
170		-	-	-	-	-	-	-	-
180		-	-	-	-	-	-	-	-
190		-	-	-	-	-	-	-	-
200		-	-	-	-	-	-	-	-
210		-	-	-	-	-	-	-	-
220		-	-	-	-	-	-	-	0
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი					
სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საბოლოო ნაშთი
010	მიმდინარე ვალდებულებები	-	-	-	0
020	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელი თანხე	-	-	-	-
030	გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-
040	გრძელვადიან პერიოდში ფინანსურ იჯარაზე გადასახდ	-	-	-	-

შენიშვნა N 11 სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები									
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურებ	საბალანსო ღირებულება
010	ფასულობები 1-27-1000	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები, გარდა მიწისა 1-27-2000	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მემკვიდრეობითი აქტივები 1-27-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუმთავრებელი აქტივები 1-27-4000	2,233,752	-	-	2,233,752	3,270,551	-	-	3,270,551
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა 1-27-4100	2,201,727	-	-	2,201,727	3,238,526	-	-	3,238,526
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მითებული 1-27-4200	-	-	-	-	-	-	-	-
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება 1-27-4300	32,025	-	-	32,025	32,025	-	-	32,025
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები 1-27-4400	-	-	-	-	-	-	-	-
090	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები 1-27-5000	-	-	-	-	-	-	-	-
100	სულ	2,233,752	-	-	2,233,752	3,270,551	-	-	3,270,551

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება						
			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ავანსების შემცირებით	მომდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით **
010	ფასულობები 1-27-1000	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები, გარდა მიწისა 1-27-2000	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მემკვიდრეობითი აქტივები 1-27-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუმთავრებელი აქტივები 1-27-4000	3,270,551	-	10,949,386	-	-	-	-	-
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა 1-27-4100	3,238,526	-	10,949,386	-	-	-	-	-
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მითებული 1-27-4200	-	-	-	-	-	-	-	-
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება 1-27-4300	32,025	-	-	-	-	-	-	-
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები 1-27-4400	-	-	-	-	-	-	-	-
090	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები 1-27-5000	-	-	-	-	-	-	-	-
100	სულ	3,270,551	-	10,949,386	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების დაგროვილი ცვეთა					სხვა არაფინანსურ		
		საწყისი ნაშთი	წლის ცვლილების ხარჯი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	გავლისას ანუღირებული	მიღებული დაგროვილი ცვეთა	აქტივების რეკლასიფიცირების მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი	საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი****
010	ფასულობები 1-27-1000	-	-	-	-	0	-	-	
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები, გარდა მიწისა 1-27-2000	-	-	-	-	-	-	-	
030	მემკვიდრეობითი აქტივები 1-27-3000	-	-	-	-	-	-	-	
040	დაუმთავრებელი აქტივები 1-27-4000	0	-	-	-	-	-	-	
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა 1-27-4100	-	-	-	-	-	-	-	
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მითებული 1-27-4200	-	-	-	-	-	-	-	
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება 1-27-4300	-	-	-	-	-	-	-	
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები 1-27-4400	-	-	-	-	-	-	-	
090	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები 1-27-5000	-	-	-	-	-	-	-	
100	სულ	0	-	-	-	-	-	-	

შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

საანგარიშგებო წელი

სტრიქონი ს კოდი	ვალდებულებები	საწყისი ნაშთი	ზრდა		კლება		საბოლოო ნაშთი
			საკასო	სხვა *	საკასო	სხვა *	
	მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები 2-10-0000	225999	-	225,999	225,999	-	225,999
010	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1100	225,999	-	225,999	225,999	-	225,999
020	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1110	225,999	-	225,999	225,999	-	225,999
030	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1120	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1200	-	-	-	-	-	-
050	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1210	-	-	-	-	-	-
060	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1220	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში 2-11-1000	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში 2-11-2000	-	-	-	-	-	-
090	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი 2-12-2000	-	-	-	-	-	-
100	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2110	-	-	-	-	-	-
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში 2-12-2210	-	-	-	-	-	-
120	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი 2-12-2000	-	-	-	-	-	-
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2120	-	-	-	-	-	-
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში 2-12-2220	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები 2-20-0000	951,653	-	-	-	225,999	725,654
150	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-1000	951,653	-	-	-	225,999	725,654
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში 2-22-1100	951,653	-	-	-	225,999	725,654
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში 2-22-1200	-	-	-	-	-	-
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-2000	-	-	-	-	-	-
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში 2-22-2100	-	-	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში 2-22-2200	-	-	-	-	-	-
210	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები 2-21-0000	-	-	-	-	-	-
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში 2-21-1000	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში 2-21-2000	-	-	-	-	-	-

სტრიქონი ს კოდი	სასესხო ხელშეკრულებების დასახელება	სესხის პროცენტი%	საბოლოო დაფარვის თარიღი	სესხის აღწერილობა
010				
020				
030				
040				

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები

N13ა			
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000	1464223	322443
020	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდლები 2-13-1000		
030	გადასახდლებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები 2-13-2000	0	0
040	თანამშრომლებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები 2-13-3000	205	0
050	მ.შ სოციალური დახმარებით წარმოქმნილი ვალდებულებები* 2-13-3900	26324	8750
060	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-4000	60561	21125
070	არაფინანსური აქტივების მიწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება 2-13-6000 (ძვ. 3220)	1122494	292552
080	გადასახდელი პროცენტი 2-13-5000	0	0
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები 2-13-9000	280963	8767
100	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)	0	0
110	ავანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები 2-15-1000	0	0
110	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული საგადასახადო შემოსავლები 2-15-1100	0	0
120	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული არასაგადასახადო შემოსავლები 2-15-1200	0	0
130	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული იჯარის შემოსავლები 2-15-1210	0	0
140	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული გრანტებით და სხვა არაგაცვლითი ოპერაციებით შემოსავლები 2-15-1220	0	0
150	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული სხვა არასაგადასახადო შემოსავლები 2-15-1230	0	0
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით 2-15-2100	0	0
170	ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები 2-15-3000	0	0
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით 2-15-4000	0	0
200	ვალდებულებები დეპოზიტებით 2-16-0000	1882	0
210	ვალდებულებები დეპოზიტებით ხაზინაში 2-16-1000	1882	0
220	ვალდებულებები დეპოზიტებით ბანკში 2-16-2000	0	0
230	სარეზერვო ფონდი 2-16-3000	0	0
240	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით 2-17-0000	0	0
250	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000	0	0
260	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება 2-26-1000	0	0
270	არაფინანსური აქტივების მიწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-2000	0	0
280	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-5000	0	0

N13ბ			
<i>საანგარიშგებო პერიოდი</i>			
სტრიქონის კოდი	დასახელება	სულ ანარიცხები	ანარიცხი 2**
მოკლევადიანი ანარიცხები			
010	საწყისი ნაშთი	-	-
020	ანარიცხების ზრდა	-	-
030	ანარიცხების კლება	-	-
040	წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	-
გრძელვადიანი ანარიცხები			
060	საწყისი ნაშთი	-	-
070	ანარიცხების ზრდა	-	-
080	ანარიცხების კლება	-	-
090	წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-
100	საბოლოო ნაშთი	-	-

შენიშვნა N14 შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა

N14ა			
საგადასახადო შემოსავლები *			
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან სამშენსაველო გადასახადი 4-11-10000	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა სანარმოებიდან მოგების გადასახადი 4-11-2000	-	-
030	ქონების გადასახადი 4-12-0000	3,716,643	3,156,647
040	დღგ 4-13-0000	5,607,479	4,198,719
050	აქციზი 4-14-0000	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები 4-15-0000	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები 4-16-0000	-	-
080	სულ	9,324,122	7,355,365

N14 ბ შემოსავლები გრანტებით										
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ			
010	ფულადი ფორმით 4-31-0000	364,334	14,411,823	14,776,157	-	-	-	884,164	8,954,867	9,839,031
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული 4-31-1100	-	-	-	-	-	-	10	-	10
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4-31-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-31-1300	364,334	14,411,823	14,776,157	-	-	-	884,154	8,954,867	9,839,021
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-31-1310	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-31-1320	364,334	14,411,823	14,776,157	-	-	-	884,154	8,954,867	9,839,021
070	სასაქონლო ფორმით 4-32-0000	-	534,986	534,986	-	-	-	259,466	124,663	384,129
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული 4-32-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4-32-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-32-1300	-	534,986	534,986	-	-	-	259,466	124,663	384,129
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-32-1310	-	-	-	-	-	-	-	39,085	39,085
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-32-1320	-	534,986	534,986	-	-	-	259,466	85,578	345,044
130	სულ	364,334	14,946,809	15,311,143	-	-	-	1,143,630	9,079,530	10,223,160

N14 გ სხვა ოპერაციებიდან შემოსავლები					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით 4-44-0000	169,373	-	169,373	169,310
020	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-0000	167,237	-	167,237	67,225
030	შემოსავლები მიმდინარე გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-1000	167,237	-	167,237	67,225
040	შემოსავლები კაპიტალური გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-2000	-	-	-	-
050	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით 4-50-0000	-	-	-	-
060	შემოსავლები შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით 4-52-0000	-	-	-	-
070	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით 4-51-0000	-	-	-	-
080	სულ	336,610	-	336,610	236,535

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები საკუთრებიდან 4-41-0000	246,498	-	246,498	161,912
020	საპროცენტო შემოსავლები 4-41-1000	131,547	-	131,547	47,642
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები 4-41-2000	-	-	-	-
040	რენტებიდან შემოსავლები 4-41-3000	114,951	-	114,951	114,270
050	შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან 4-42-0000	197,482	162,040	359,523	152,104
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები 4-42-1000	-	-	-	-
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები 4-42-1000	197,482	162,040	359,523	152,104
080	სხვა	-	-	-	-
090	სულ	443,980	162,040	606,021	314,016

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი 4-43-0000	1,220,845	-	1,220,845	866,757
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	1,220,845	-	1,220,845	866,757
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-

შენიშვნა N16 საექვო(უიმელო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები და უკუგატარებით შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
საექვო (უიმელო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავლები 4-90-0000					
010	საექვო მოთხოვნების ანარიცხების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-91-0000	-	-	-	0.00
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-92-0000	-	-	-	0.00
030	ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-93-0000	-	-	-	0.00
040	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-94-0000	-	-	-	0.00
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-95-0000	-	-	-	0.00
060	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-96-0000	-	-	-	0.00
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-97-0000	-	-	-	0.00
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-98-0000	-	-	-	0.00
090	სულ საექვო მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავლები	-	-	-	-
საექვო (უიმელო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები 5-90-0000					
100	საექვო/უიმელო მოთხოვნების ხარჯები 5-91-0000	-	-	-	-
110	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები 5-92-0000	-	-	-	-
120	ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-93-0000	-	-	-	-
130	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯები 5-94-0000	-	-	-	-
140	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-95-0000	-	-	-	-
150	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-96-0000	-	-	-	-
160	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-97-0000	-	-	-	-
170	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-98-0000	-	-	-	-
180	სულ საექვო მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	-

მენიშენა N17 დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები					
N17 ა					
სტრიქონი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო	სულ	
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები 5-10-0000	5,044,572	135,141	5,179,713	4,477,125
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები 5-20-0000	2,625,095	538,846	3,163,941	2,104,737
030	მ.შ მატარებელთა შრომის ანაზღაურება	242,527	-	242,527	-
040	იჯარის ხარჯები	-	-	-	-
050	მივლინებების ხარჯები	27,872	-	27,872	-
060	ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები 5-40-0000	2,272,304	-	2,272,304	2,267,429
070	ცვეთის ხარჯი 5-41-0000	2,272,304	-	2,272,304	2,267,429
080	ამორტიზაციის ხარჯი 5-42-0000	-	-	-	-
090	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები 5-50-0000	-	-	-	-
100	შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით ხარჯები 5-51-0000	-	-	-	-
110	შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები 5-52-0000	-	-	-	-
120	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა 5-60-0000	637,601	-	637,601	510,353
130	სხვა ხარჯები 5-70-0000	1,178,048	-	1,178,048	1,701,019
140	საპროცენტო ხარჯები 5-71-0000	121,735	-	121,735	138,168
150	რენტის ხარჯები 5-72-0000	-	-	-	-
160	გარე ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-0000	1,056,313	-	1,056,313	1,562,851
170	მიმდინარე ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-1000	385,715	-	385,715	1,562,851
180	კაპიტალური ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-2000	670,598	-	670,598	-
190	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა 5-74-0000	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი 5-76-0000	-	-	-	-
210	ძირითადი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
220	არამატერიალური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
230	საინვესტიციო ქონების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
240	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
250	სულ	11,757,620	673,987	12,431,607	11,060,662

N17 ბ გრანტებით ხარჯები										
სტრიქონი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
		მიმდინარე	კაპიტალ	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ			
010	ფულადი ფორმით	0	-	-	-	-	-	184,213	-	184,213
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული 5-31-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული 5-31-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1300	0	-	-	-	-	-	184,213	-	184,213
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1310	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1320	-	-	-	-	-	-	184,213	-	184,213
070	გრანტები სასაქონლო ფორმით 5-32-0000	0	-	-	-	-	-	3,934	-	3,934
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული 5-32-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული 5-32-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1300	-	-	-	-	-	-	3,934	-	3,934
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1310	-	-	-	-	-	-	3,934	-	3,934
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1320	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	-	-	-	-	-	-	188,147	-	188,147

N17 გ					
სტრიქონი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო	სულ	
010	სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს 5-33-0000	-	-	-	-
020	არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს 5-33-1000	-	-	-	-
030	ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს 5-33-2000	-	-	-	-
040	სუბსიდიები კერძო საწარმოებს 5-34-0000	42,345	-	42,345	-
050	არაფინანსურ კერძო საწარმოებს 5-34-1000	42,345	-	42,345	-
060	ფინანსურ კერძო საწარმოებს 5-34-2000	-	-	-	-
070	სუბსიდიები სხვა სექტორებს 5-34-2000	24,000	-	24,000	81,109
080	სულ	66,345	-	66,345	81,109

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება 4-81-0000	-	-	-	0
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება 4-81-1000	-	-	-	-
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება 4-81-2000	-	-	-	-
040	ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგება 4-82-0000	0	-	-	0
050	აქტივების და ვალდებულებების ფლობიდან მიღებული სხვა მოგება 4-82-1000	-	-	-	-
060	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება 4-82-3000	-	-	-	-
070	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
080	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-0000	0	-	-	-
090	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-1000	-	-	-	-
100	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-2000	-	-	-	-
110	ფლობის შედეგად წარმოქმნილი სხვა ზარალი 5-82-0000	-	-	-	-
120	აქტივების და ვალდებულებების ფლობიდან წარმოქმნილი სხვა ზარალი 5-82-1000	-	-	-	-
130	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი 5-82-3000	-	-	-	-
140	სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	-

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან *			
სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	3,716,643	3,156,647
040	დღგ	5,607,479	4,198,719
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	9,324,122	7,355,365

* ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) *				
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)	-	-	14,300,788
არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)				
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)**	-	0	(9,812)
030	ცვეთა (+)	-	0	2,272,304
040	ამორტიზაცია (+)	-	0	-
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯ	-	0	-
060	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	311,837
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	-
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	-
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით	-	0	-
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზ	-	0	(1,220,845)
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	0	-
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	-	0	(14,037)
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)	-	0	(56,778)
140	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)	-	0	(44,004)
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	-	0	(121,735)
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) ****	-	0	131,547
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	-	0	15,549,264

სტრიქონის კოდი	დასახელება	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო	სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)	-	-	195,135
არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)				
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)**	-	-	90,526
030	ცვეთა (+)	-	-	2,213,499
040	ამორტიზაცია (+)	-	-	-
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯ	-	-	-
060	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი (-)	-	-	-
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზ	-	-	(866,757)
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	-	-
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	-	-	-
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)	-	-	-
140	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)	-	-	-
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	-	-	(138,168)
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) ****	-	-	47,642
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	-	-	1,346,742

შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება)						
სტრიქონის კოდი	ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება			ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შეჯერება(შედარება)
	დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები						
010	ბიუჯეტის შემოსავლები	24,865,278	25,025,436	-	-	-
020	გადასახადები	9,324,122	9,324,122	-	-	-
030	გრანტები	14,776,157	14,776,157	-	-	-
040	სხვა შემოსავლები	764,999	925,157	-	-	-
050	არაფინანსური აქტივების შემცირება	1,220,845	-	1,220,845	-	-
060	ფინანსური აქტივების შემცირება	-	-	-	-	-
070	ვალდებულებების ზრდა	-	-	-	-	-
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	26,086,123	-	-	-	-
ბიუჯეტის გადასახდელები						
090	შრომის ანაზღაურება	5,044,367	1,754,561	-	-	-
100	საქონელი და მომსახურება	2,602,489	1,450,034	-	-	-
110	პროცენტი	121,735	121,735	-	-	-
120	სუბსიდიები	102,990	4,728,872	-	-	-
130	გრანტები	16,133	-	-	-	-
140	სოციალური დახმარება	611,277	605,438	-	-	-
150	სხვა ხარჯები	815,532	815,532	-	-	-
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,519,638	-	10,519,638	-	-
170	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	-	-	-	-
180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	225,999	-	-	225,999	-
190	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	20,060,161	-	-	-	-
200	ბიუჯეტის ნაშთი**	9,095,507	-	-	-	9,095,507
210	ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-	-	-	-
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი	-	-	-	-	9,095,507
230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით	-	15,551,146	(9,298,793)	(225,999)	-

240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)**	-	6,026,354	6,026,353
-----	--	---	-----------	-----------

* ივსება მხოლოდ იმ ერთეულების მიერ, რომლებიც აკონტროლებენ ფულად სახსრებს

** ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშში ბიუჯეტის ნაშთისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ჯამი ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში

* აღნიშნული ტოლია ფინანსური აქტივების ზრდას გამოკლებული ფულადი სახ

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება)

ბიუჯეტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი	xxx
არაფინანსური აქტივების ზრდა/(შემცირება)	xxx
ბიუჯეტის საოპერაციო ნაშთი	xxx
განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით	xxx
განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით	xxx
განსხვავებები ერთეულების მიხედვით	xxx
განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით	xxx
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	xxx

სტრიქონის კოდი	ფაქტობრივი თანხა შესადარის საფუძველზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
010	განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით			
020	განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით			
030	განსხვავებები ერთეულების მიხედვით			
040	განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით			
050	ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის			

სიღნაღის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა 1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის №24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის,, შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის №99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე“
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდებისგანხორციელების წესის შესახებ“ და შემდეგი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე:

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;

სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;

სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;

სსბასს 5 – ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;

სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან

სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები

სსბასს 13 – იჯარა;

სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;

სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;

სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;

სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;

სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);

სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;

სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება

სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;

სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე და გარდამავალი ეტაპის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია.

ანგარიშგების თაღირისთვის მუნიციპალიტეტში და კონტროლირებულ ერთეულებში (მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ ა(ა)იპ-ებში) არ იყო დასრულებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კანონმდებლობით განსაზღვრული სავალდებულო ინვენტარიზაცია.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაცია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია, რომელის საფუძველზეც შეიძლება შეფასდეს მუნიციპალიტეტის ქმედუნარიანობა, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შეასრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;
- დ) ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:

- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
- მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

მუნიციპალიტეტის მიერ, რომლებიც იმყოფება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდზე გადასვლის პროცესში და პირველად გამოიყენებს სსბასს, მომზადებულია სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად გარდამავალი პერიოდის სსბასს-ის შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგება უმეტესწილად დაცულია სტანდარტების დებულებები. ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (I შ შ) საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის და ფინანსური ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარდგენილი. სსბასს განსაზღვრული ყველა მიზანი მიღწევა არ არის სავალდებულო, რადგან მუნიციპალიტეტის მიზანს არ წარმოადგენს და არ არის ორიენტირებული მოგების მიღებაზე - კანონმდებლობით ის პასუხისმგებელია საზოგადოებისთვის მომსახურების უსასყიდლოდ მიწოდებაზე, როგორც ეს პროგრამული ბიუჯეტით არის განსაზღვრული. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია, იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მოთხოვნების გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს და დადგენილია სსბასს საფუძველზე მომზადებულ შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის დოკუმენტით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა ასახავს იმ სპეციფიკურ საკითხებს, რომელიც არ რეგულირდება საქართველოს საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის მარეგულირებელი მეთოდოლოგიით და სსბასს (I შ შ)-ით და იწვევს მათი მოთხოვნებიდან გადახრას, ან მეთოდოლოგია და სტანდარტები იძლევა არჩევანის უფლებას.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით და ა.შ); კონსოლიდირებული და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკით, რომელიც სამოქმედოდ მიღებულია მუნიციპალიტეტის მიერ. ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა. სსბასს მოთხოვნების გათვალისწინებით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური მუხლების მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშო წლის საწყის თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების თარიღს შორის მომხდარი ყველა ეკონომიკური მოვლენა, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულ სსბასს საფუძველზე მომზადებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. სამუშაო ანგარიშების გეგმის სტრუქტურა ასევე ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადაიხურება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე - მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას და პროგნოზირებად მომავალში არ იგეგმება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები ან არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა საარრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხოვრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- დ) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ე) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია, მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი ყველა რიცხოვრივი მონაცემის შესაბამისად, გარდა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნისა (შენიშვნა №20). სსბასს 1 თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია. შეუძლებელი მოთხოვნის შესრულება შეუძლებლად მიიჩნევა მაშინ, როდესაც ერთეულს არ შეუძლია მისი დაკმაყოფილება, ყველა გონივრული მცდელობის მიუხედავად. როდესაც შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაციის განხორციელება შეუძლებელია, ერთეულმა განმარტებით შენიშვნებში უნდა ახსნას:

- ა) თანხების რეკლასიფიკაციის განუხორციელებლობის უშუალო მიზეზი; და
- ბ) იმ შესწორებების ხასიათი, რომლებიც საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ მოხდებოდა თანხების რეკლასიფიკაცია.

სსბასს ეს რეკომენდაცია გათვალისწინებულია: - მუნიციპალიტეტის ბუღალტრული აღრიცხვის ადრინდელი საფუძველით. გასულ წლებში ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებდა არასრული დარიცხვის მეთოდით და არ აღრიცხავდა ბიუჯეტის შემოსავლებს და ფულად სახსრებს. ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების მოძრაობის ანგარიშგება მზადდებოდა საკასო მეთოდით ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების ჭრილში, რომელიც შესაბამისობაშია ფულადი სახსრების პირდაპირი მეთოდით ანგარიშგებასთან, ხოლო სსბასს პირველად გამოყენების შემთხვევაში, ფულადი სახსრების მოძრაობის

ანგარიშგებაზე შენიშვნა №20 სახით განმარტებითი შენიშვნის მომზადება მოითხოვს არაპირდაპირი მეთოდის გამოყენებას, რისთვის აუცილებელია წინა საანგარიშო პერიოდში აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებზე, ასევე ხარჯებზე და შემოსავლებზე სრული დარიცხვის ინფორმაციის მომზადება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, გამონაკლისის სახით მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება); შესაბამისად მოხდა წინა წლის შემოსავლების რეკლასიფიცირება დარიცხული შემოსავლების სახით, რაც წარმოდგენილია ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და გაანგარიშებულია ნამეტი და დეფიციტი სსბასს მიხედვით. მიუხედავად ამისა, 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, საოპერაციო საქმიანობით ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისთვის, ვერ მოხერხდა არაპირდაპირი მეთოდით წინა წლის ფინანსური შედეგების კორექტირების მარკენებლების იმგვარად შეგროვება, რაც მუნიციპალიტეტს მისცემდა რეკლასიფიკაციის საშუალებას და ასევე ინფორმაციის ხელახლა შექმნაც შეუძლებელი იყო. არც ინსტრუქციით დამტკიცებული ანგარიშგების ფორმების მონაცემები იძლევა მაკორიკტირებელ სრულ მარკენებლებს. შედეგად შეუძლებელია შენიშვნა №20 მიზნებისთვის გასული საანგარიშო წლის მონაცემების შეგროვება. ასევე ანგარიშგების ფორმები არ ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების კლასიფიცირებას წყაროების მიხედვით საბიუჯეტო და საკუთარი სახსრების სახით, ამდენად შენიშვნა №20 - წმინდა ფულადი სახსრების ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, მომზადებულია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით. საკუთარი სახსრები მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო შემოსავლებთან მიმართებაში 2%-ს არ აღემატება, შესაბამისად ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, საკუთარი სახსრების სახით ფულადი ნაკადების განცალკევებლად წარდგენას არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა №1 -ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით. აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული მუხლისათვის ასახულია თანხები, რომელთა მიღება ან დაფარვა მოსალოდნელია:

- (ა) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არა უმეტეს თორმეტ თვეში (მოკლევადიანი); და
- (ბ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტ თვეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში (გრძელვადიანი).

ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშგებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახსნელად, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით,

დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა

ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც უფრო საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბას 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის - „**დამოუკიდებლობა** – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“, მოთხოვნები.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული. ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა №20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბას 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება, უცხოური ვალუტის გაცვლის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობები - აღიარებულია პირდაპირ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში მომხდარ ცვლილებად.

ასევე წინა საანგარიშო პერიოდში დეპოზიტებით ვალდებულების კატეგორიაში რიცხული ბიუჯეტის გარდამავალი ნაშთი რეკლასიფიცირებულია და გაზრდილია კაპიტალი ვალდებულების ანულირებით. გარდამავალი ნაშთი ასახულია ისე როგორც ბიუჯეტის შემოსავლების აღიარებით წარმოქმნილი გაუხარჯავი ფულადი სახსრები.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გადაანგარიშებით გასული პერიოდის საწისი ნაშთები დაზუსტებულია ..... ათასი ლარით, რაც გამოწვეულია სსბასს პირველად გამოყენებით ბუღალტრული აღრიცხვის წესების და პირობების შეცვლით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ბიუჯეტის შემოსავლების და მუნიციპალიტეტის ფულადი სახსრების დარიცხვის მეთოდით სრულად აღრიცხვასთან,

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რესტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რესტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2021 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა 2 ა–თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ეკვივალენტებად არ აღირიცხება.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა–თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესადარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირებულია სსბასს საფუძველზე მომზადებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი

დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საეჭვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც:

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა №3 -თან დაკავშირებით საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.
- ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მარაგები არაგაცვლითი ოპერაციით მუნიციპალიტეტს საანგარიშო პერიოდში არ მიუღია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა №15 და შენიშვნა №17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავლის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით“. კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდს- ინდივიდუალური აღრიცხვის, როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში. საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშგების თარიღისთვის 04 საცნობარო ანგარიშზე არის მატერიალური მარაგი 437042 ლარის.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა 4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. წინასწარ გადახდებზე მოქმედი კანონმდებლობით წარმოდგენილია გარანტიები, რაც ასახულია საცნობარო ანგარიშებზე. გარანტიის თანხების ნაშთი ანგარიშგების თარიღისთვის შეადგენს 792,9 ათ. ლარს. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევაში ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და სავალდებულოა განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. შენიშვნა №20 -ში აღნიშნული თანხით კორექტირდება ფინანსური შედეგების მაჩვენებელი და არაპირდაპირი მეთოდით საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები. დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მათი შეფასება საიმედოობაზე, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სავალდებულო ინვენტარიზაციის ჩატარების დროს. საინვენტარიზაციო კომისიის დასკვნის საფუძველზე ხდება შეფასება რამდენად რეალურია მოთხოვნები დებიტორული დავალიანების სახით.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა 5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს გრძელვადიან სესხებს როგორც საბიუჯეტო, ისე არასაბიუჯეტო

(საკუთარი) საქმიანობის ფარგლებში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. სესხების მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაიცემა. გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები საანგარიშო პერიოდში არ წარმოშობილა. მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. ადრე არსებული აღრიცხვის პოლიტიკა ეფუძნებოდა კანონმდებლობას და მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკას, რომლის მიხედვით აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა სსბასს შესაბამისად მუნიციპალიტეტის კომერციული

მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გაიცემა ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. აღრიცხება საიჯარო გადასახდელები დარიცხვის მეთოდით ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად (გარდამავალი დებულებები), მომდევნო საანგარიშო წელს იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს შესაბამისობაზე შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა. არსებითობის პრინციპის გათვალისწინებით მოხდება სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებით ანგარიშგებაში შესწორება რეტროსპექტული ან პერსპექტული გადაანგარიშებით.

სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. მიუხედავად სსბასს ამ მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტის მიერ მის მიერ დაფუძნებულ შპს წილი, როგორც მეკავშირე ერთეულში, აღიარებულია თვითღირებულებით და საანგარიშო პერიოდში კაპიტალ-მეთოდი არ იქნა გამოყენებული. წილების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების შესაბამისად და ანგარიშგებაში ასახულია გრძელვადიან ფინანსურ აქტივად - აქცია და კაპიტალის სახით. თუ იგეგმება ანგარიშგების თარიღიდან ერთი წლის (მომდევნო საბიუჯეტო წლის) განმავლობას წილის შემცირება (ამოღება), აქტივი რეკლასიფიცირდება გრძელვადიანი ფინანსური აქტივის მიმდინარე მოკლევადიან ნაწილად და აისახება მოკლევადიანი აქტივების სახით. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მეკავშირე ერთეულებიდან დივიდენდების მიღების შემთხვევაში, აღიარდება ბიუჯეტის შემოსავალი.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა №6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი საშუალებები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;
ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშითა

გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას უზრუნველყოფს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

თუ ძირითადი აქტივის შემადგენელი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შემენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისთვის დამატებით გაწეული დანახარჯები, კორექტირებული ამ ნაწილების და მოწყობილობების საბალანსო ღირებულებით. სააღრიცხვო პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება პერსპექტულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და

აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შემენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლოატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე ა(ა)იპ მიერ მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებისთვის სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად, ის მიჩნეულია დასაშვებ საწყის ღირებულებად. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. საანგარიშო პერიოდში ა(ა)იპ-ის კუთვნილი აქტივების გაუფასურება არ მომხდარა. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდრეობით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ

აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში **სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება**, და **სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი** მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივებიკატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამოზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეესაბამება **სსბასს 17- ძირითადი აქტივების**, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შემენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. **სსბასს 13 -იჯარა**, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა 12-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიცხვების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით

წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 13-ის - „იჯარა“-** შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღრიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შეძენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად, ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნავარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთად/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივის ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში. ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა 13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება **სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა**, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღრიცხება **სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახადელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი

კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ა(ა)იპ იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღრიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“ , რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია ანგარიშგების თარიღისთვის; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებული მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

- ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);
- ბ. კანონმდებლობა;
- გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა), მუნიციპალიტეტის ახდენს **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;
- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;
- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

• შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

• ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშებში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მქლავნდება ფინანსური ანგარიშების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი **სსზასს 19** განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა 14 –თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს **სსზასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“**, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანუ აღიარდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეებია ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

- ე. კაპიტალური ტრანსფერი;
- ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;
- ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან; თ.სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;
- ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოღინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბას 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამლავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი

ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა 15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს **სსბასს 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”**, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სხვას თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს სხვას 12 - **სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „**შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება**“ მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო

საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდეზზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა**, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების

შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები - შენიშვნა 18- თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა შემოსავლებად აღრიცხება შემდეგი შემოსავლები:

- ა. უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება;
- ბ. ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგება;

შემოსავლები - უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება, მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხება სსბასს 4 - „**უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები**“, მიხედვით. ორგანიზაცია უცხოურ ვალუტაში ყიდულობს საქონელს ან მომსახურებას, რომლის ფასიც გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში და სესხულობს სახსრებს, შედეგად ფინანსური ვალდებულებები გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში. თავდაპირველი აღიარებისას უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაცია, რომლის შედეგად მიიღება შემოსავალი, ჩაიწერება ეროვნულ ვალუტაში, ლარსა და უცხოურ ვალუტას შორის ოპერაციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის გამოყენებით; ხოლო თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის, როგორც ფულადი მუხლები, გადაანგარიშდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სავალუტო კურსის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში ასახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებებია, რომელთა არსებითი მახასიათებელი არის უფლება, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლებია, რომელთა მნიშვნელოვან მახასიათებელს წარმოადგენს უფლების არქონა, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. საანგარიშგებო თარიღისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაანგარიშებას ექვემდებარება უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი მუხლები, ხოლო უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლები, არ გადაანგარიშდება.

შემოსავალი ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგებით, მოიცავს აქტივების/ვალდებულებების ფლობის და გადაფასებების და კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგების სახით მიღებულ შემოსავლებს. შემოსავლების ეკონომიკური შინაარსის შეფასების და სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშების სტრუქტურის ჩამოყალიბებისას გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები აქტივების გადაფასების შედეგების აღრიცხვის წესების თაობაზე და № 2014 - სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე. სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების სტრუქტურა (ცალკეულ შემთხვევებში-შიდა ფაქტორებით გამოწვეული აქტივების გაუფასურებების აღიარების და გაუფასურების აკუმულირების ანგარიშებზე ასახვის დროს) შეესაბამება სსბასს 21 - **ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება** და სსბასს 26 - **ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება**, განსაზღვრული ცალკეული აქტივის გაუფასურების ზარალის კომპენსირების ეკონომიკურ შინაარსს და გათვალისწინებულია № 2014 -სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე, ვინაიდან მუნიციპალიტეტი სსბასს პირველად გამოყენების დროს, სრულად ვერ აკმაყოფილებს გაუფასურების მარეგულირებელი სტანდარტების მოთხოვნებს. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურით განსაზღვრული შესაბამისი აქტივების გაუფასურების ზარალის კომპენსირება მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება შემოსავლად, აქტივის გაზრდილი საბალანსო ღირებულების ტოლი მოცულობით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მიღებული იქნებოდა, წინა წლებში გაუფასურების აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები—შენიშვნა 17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოივაცს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოივაცს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს შ 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოივაცს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების

გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები

შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელმწიფო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოემოზა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორცილებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე

მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და

სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და

სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო

ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის

ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების

გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში

მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე

შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა №18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საექვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა 19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა 20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსბასს 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. შესადარი ინფორმაციის წარმოდგენლობაზე ინფორმაცი გამჟღავნებულია შენიშვნა №1 –ში. განმარტებითი შენიშვნა №20 წარმოდგენილია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით და საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერების (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) მიზნებისთვის გამოყენებულია არაპირდაპირი მეთოდი. საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი სახსრების ცვლილების მაჩვენებელი შეჯერებულია ნამეტთან/დეფიციტთან და განსხვავებები არ იკვეთება.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალეობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოყენებულ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (I შ შ) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი

მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზარდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება

ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სსბასს 32 -**

„შელავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“. შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შელავათიანი მომსახურების აქტივი. შელავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.